

ТОШКЕНТ ШАҲАР
МАҲАЛЛАЛАР
ИШИНИ
МУВОФИҚЛАШТИРИШ
КЕНГАШИНинг
РУЗНОМАСИ.
Хар ойда икким марта
чиқади.
«Тошкент оқшоми»
намри.

1991 ЙИЛ, 13 ИЮНЬ
№11 (47).

Махалла

Ҳамзаликлар ташаббусига қўшиламиш!

МЕЪРНИ БИЛАЙЛИК

ТУРМУШИМИЗГА бозор муносабатларининг кириб келиши оиласидаги сарф-харажатларни оқилона олиб бориш, тежамкорликка эришишни талаб қылмоқда. Атрофимизда рўй берәётган вонеаларга бефарқ муносабатда бўлмаслик ҳам шу куннинг муддим талабларидан бириди.

Тошкент шаҳрининг «Марказ-5» даҳасида ўнта кўп қаватли уйлар борлигини ҳисобга олсан бир маҳалла бўлади. Лекин «Марказ-4», «Марказ-5» ва «Марказ-6» да 100 дан ортиқ кўп қаватли уйлар мавжуд. Шунга қарамай бу оралиқда бирорта чойхона ёки тўй ўтказадиган жой йўқ. Тўғри, тўйлар ошхоналарда ўтаяти. Аммо қиммат.

Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтиши керакки, тўйлари мизда ҳанузгача истроғарчиликка йўл қўйилмоқда. Қиз мажлисингин ҳаммамиз гувоҳи бўлалимиз. Дастурхонга 2-3 хил тансиқ таомлар тортиш, спиртли ичимликлар қўйини ҳозирги шароитдаги оиласидаги оғирлик қилмасмийкан? Ахир кўрпага қараб обёз узат, деган гап бежиз айтилмаган-ку!

Тўй шоду ҳуррамлик билан ўтиши керак. Илгари Маъмуржон Узоқов, Эшмат Ҳайдаров, Жўрахон Султонов каби ҳалқ ҳофизлари бир ликопча билан кўпчиликка эштириб ашула айтиб, ҳаммага мансур бўлишган. Ҳозир санъаткорлар бир машина асбоб-ўскуна билан келадилар. Кичик ҳовлинига тўрт томонига катта карнайларни ўрнатиб, микрофонни бурниларига тираб ашула айтишади. Кучайтиргич овозини шунчалик қаттиқ қилиб қўядиларки, ёнингизда ўтирган киши билан бир оғиз гаплаша олмайсиз. Нима, етти маҳалла эшитиши шартми!

Тўйлардаги тутун-терсалкларга ҳам чек қўйиш зарур. Тўйхона эгаси ҷолларни ясатиб қўйгач келган тогора-тогора пишириқларнинг нима кераги бор. Бу уй эгасига фанат ташвиш келтиради, холос.

Яна бир масала. Тошкент шаҳридаги маҳалла қўмиталари Низомининг 14-бандидаги қўмиталар ногиронлар, қарнилар, уруш фахрилари, кўп болали ва боқувчисини йўқотган оиласидар, етим болаларга маддий ғамхўрлик қиладилар, дейилган. Шундай экан маҳалла ҳудудидаги корхоналар ва ширкатлар ўз даромадларидан бир қисмини маҳалла жамғармасига ўтказиб туришса айни мудда бўларди.

Сайдулла СУЛТОНОВ.

Ҳозирги турмушимизни кундалик рўзнома за ойномалар сиз тасаввур этиб бўлмайди. Ҳамза районидаги Нодира маҳалласидаги дўконча олди доимо янгликларга чанқоқ муштарийлар билан гавжум. Айниқса эрта тоңгда бу ерда турли нашрларни харид қилаётган кишиларни учратиш мумкин.

СУРАТДА: дўконча олдида.

«Олдуз» тикиувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланётган маҳсулотлар бекоримлиги билан акралиб туради. Айниқса эркаклар костюм-шимларига талаб катта. Корхонада баракали мернат юлётган Шоира Кучкорова маҳаллада яшовчи

адолининг дидига мос буюртмалар тикаб, кўпчилик дурматини қозонмоқда.

СУРАТДА: тикиувчи Ш. Кучкорова иш учтида.

Холмат Мирзакаримов сурати.

«Ойнаи жаҳон» орқали мулоқот

МАЪҚУЛ БЎЛГАН КЎРСАТУВ

АВВАЛО хайрли ишга кўл урган шаҳар Кенгаши маҳалла, уй қўмиталари ва жамоатчилик билан ишлаш донмий комиссиясининг ташаббусини алоҳидага таъқидлаш керак. Узбекистон «ойнаи жаҳонининг «Хамшадарлар» кўрсатувида «Менинг маҳаллам» руҳни ташкил этилганинг айни мудда бўлди. Чунки ҳозирги кунда маҳалла қувончлари ва ташвишлари жуда кўп, уларни мунтазам ёритиб бориши зарур. Маҳалла ободсизнинг кўтариш, замонавий урф одат ва аънаналарни тарғиб қилиш, ёшлар тарбиясини шакллантириш, оила мустаҳкамлигини таъминлашда ҳам, шубҳасиз бу кўрсатувининг аҳамияти бекҳесди.

Шуни айтиб ўтиши зарурки, «Мадалла» дастурининг бажарилishi кўпчиликкни диккат-зътиборида. Шу боис мулоқотлар давомидаги маҳаллалар билан боғлиқ бўлган барча ташкилот ва корхоналар раҳбарларининг қатнашуви кўзда тутилган.

Узбекистон «ойнаи жаҳонининг ижончи программаси орқали ўтган куни оқиёндана намойиш этилган илк учрашувда эса Тошкент шаҳар ижроя комиссияси раҳисининг ўринбосари, шаҳар ободонлаштириш бош бошқармасининг бошлиги М. Зуфаров, шаҳар севдо бош бошқармасининг бошлиги Р. Ўрзобеев, шаҳар иччи ишлар бошқармасининг бўлим бошлиги, подполковник Ш. Умархонов, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларининг мударрири Э. Эрназоровлар иштирок этилди. Кўрсатувни «Хамшадарлар» кўрсатувининг бошқарувчиси Ш. Азизов ҳамда маҳалла, уй қўмиталари ва жамоатчилик билан ишлаш донмий комиссиясининг раҳиси Ш. Темуровлар олиб бордилар.

Қарийб бир ярим соат давом этган ошкора мулоқотнинг маҳалладошларимизда катта қизиқиш ўйғоттанилиги сезилиб турди. Берилган саволлар турли-туман зди. Улар орқали жамоалардаги ҳақиқий адволни билдиб олиш мумкин. Айниқса, пойтахтнинг Эски шаҳар кисми — Октябрь, С. Радимов, А. Икромов районларидаги газ, сув, нўл курилиши, транспорт масалаларида муммилор тўпланиб қолганилиги, раҳбарлар ободонлаштириш ишларига суст зътибор беришашёттани таъқидланди. Шунингдек, дўйонлардан талон орқали бериладиган озиқ-оқиқат маҳсулотлари етишилаётгани, болалар қўйими тақчиллиги, тўй ва маъракаларни ўтиказиша ҳийинчилликлар сезилётгани тилга олини.

Мулоқот қатнашчилари саволларга жавоб бериш билан бирга «Мадалла» дастурининг бажарилishi, маҳалларда маҳалла ташкил этиш, жамоат тартибини сақлаш ва ёшлар тарбиясида қўмиталарининг аҳамияти, оқсоқоллар кенгашларининг фаолиятларини жонлантириш ҳақида ҳам ўз фикр-мулоқазаларини билдирилди.

— Шундай кўрсатувни ташкил этган Узбекистон «ойнаи жаҳон», унинг «Хамшадарлар» кўрсатувни ижодий ходимларига раҳмат, — деди донмий комиссия раҳиси Ш. Темуров мулоқотдан сўнг. — Мулоқотни мунтазам давом этириш низтидамиш. Келгусда маҳаллалардаги житимоний-иқтисодий муммилорни акс этитиручи кинолавҳалар ҳам намойини этишини режалаштиридик.

Шавкат САДМОВ.

Хушхабарлар

СЕРФАРЗАНД ОНАЛАРГА

ТОШКЕНТ шаҳар Тинчлик жамғармаси нинг бир гурӯҳ ходимлари Ҳамза районига ташриф буоришиди. Улар шаҳар хотин-қизлар ҳўмитаси раисининг ўринбосари нинг вазифаси ҳақида гапириб, бу борада!

Х. Қодирова бошчилигига Навоий номли маҳаллада истиқомат қилувчи, ўн бир боланинг онаси Курбоной Шукурова, «Янгиллико маҳалласида ўн тўрт Фарзандни тарбиялаётган Зарипа аз Абдулаевнинг хонадонларидаги бўлишиб, бу оиласидаги рўзгорда асқотадиган палос топширилди. Шунингдек, Бельгияда ишлаб чиқарилган болалар аравачалари ҳам тақдим этилди.

Тинчлик жамғармасининг раҳиси М. Пўлатова маросимга йигилганларга жамғармасида олишга алоҳидага зътибор бермоқда.

маҳаллаларда олиб борилаётган ишларга юқори баҳо берди.

Нематикон ҲАСАНОВ.

ШИФОКОР ТАШРИФИ

ЮНУСОБОД даҳасидаги болалар амбулаториясининг жамоаси хасталикларининг олдини олишга алоҳидага зътибор бермоқда.

Шу мақсадда жамоаларда бўлишиб, турли

мавзуларда сұхбатлар уюштиришаётгани диккатга сизоворди.

Яқинда амбулаториянинг малакали шифокори Маъсудаҳон Мирсолиева Кироз район, «Янгиллико» маҳалласидаги отахонлар чойхонасига ташриф буорди. Тиббиёт мутахассиси йигилганларга сарик касаллиги ва унинг болалар ўртасида тарқалиши сабаблари тўғрисидаги батағиси сўзлаб берди, ўз маслаҳатлари билан ўртоқлашиди.

Сұхбат сўнгидаги савол-жавоблар бўлиб ўтди.

Фаттоҳ ҲУЖДАЕВ.

ОҚШОМ чоги бу күча бўйлаб кеэган киши саранжом-сарышталик, сув сепиб салқинланган йўлаклар, яшнаб турган дөвдарафтлардан албатта баҳри-дили очилади. Бенхтиёр шундай маскада яшасан, деган ўй туди хәёлидан. Кўчанинг турли томонларидаги Усмон Юсупов маҳалласи идораси, клуб ҳамда отахонлар чойхонасининг жойлашгани янада файз киритмоқда.

Бу ерда истиқомат қилаётгандар билан яхндан таниши мақсадида маҳалла қўмитасининг котиби, Улуг Ватан уруши қатнашиси Қобиля ака Миржалолов билан «Оқшом» бўйлаб бораяпмиз. Бизга биринчи бўйлаб набирасини аравачага солиб ўйнатиб юрган Турсунбай ака Исмоилов дуч келдилар.

«ОҚШОМ» КЎЧАСИДА БИР ОҚШОМ

— Зилзиладан кейин кўчиб келганимизда адашмасам, бу ерлар лавлагизор эди, — деди у киши ҳол-аҳвол сўрашгач. — Кариндош-уруг, ошна-оғайилар ҳашер қилиб, кўриб турганингиз имратни кўтариб олди. 11 фарзандимиз бор. Иккى ўғил ўйлантириб, уч кизин чиқардик.

Демак, кўчанинг берпо бўлганига 25 йилдан ошибди. Мехнаткаш ўзбек ҳалқининг қўли гул эканлиги яққол сезилиб турибди. Иморатларнинг солинишида мутаносиблик бор, кўча тарафдаги деворлар оқланган, дарахтлар кираверишга соясалкин солиб турибди. Орасталикда бошқалардан қолишмайдиган 12-хонадон олдига етганимизда кувончли воқеа устидан чиқиб қолдик. Шу куни ўй этаси Маҳамаджон ака ва Мұҳаббат аялар йигирманчи набира кўриш баҳтига муссар бўлишган экан.

— Набира муборак, Маҳамаджон ака, — деди ҳамроҳим. — Раҳмат, куллук, ҳани ичкарга киринглар.

Бир піёла чой устидан сұхбатимиз қизиб кетди. Маҳамаджон ака ва Мұҳаббат аялар бир келин, олти күёвга қайнонақйота эканлиги маълум бўлди. Кенжек ўғил Камолжон ҳозир армия хизматида.

— Фарзандларимизни ёшлигидан меҳнат қилишга кўништирдик. — деди Мұҳаббат ая. — Ахир оддий бир темир йўл ишчисининг машини билан 11 болани бокиб бўлармиди. Мана, болаларимиз ҳаётдан ўз ўйларини топиб, ёнимизга киришибди.

Бу оқланинг яна бир диққатга сазовор томони шундаки, қўни-қўшиналар билан муносабатлари жуда яхши йўлга кўйилган. Ҳатто бир қўшини билан куда бўлишгани ҳам бејиз эмас.

Кўча бўйлаб яна бироzi юрганимизда чойхонага келиб қолдик. Бизни чойхонани Этамназар ака қарши олди. «Оқшом» тарихи билан қизиқсанмиздан 80 ёшини қаршилаган отахон хўрсанинб ҳедилар:

— Эх-ҳе, айтсан ишонмайсизлар, ўғилларим. Уша кезларни «Оқшом» деб номланган боғимизда ҳатто булбуллар ҳам бўларди. Қани энди ўша сўлим жойлар.

Үринли зътиroz. Кейининг йилларда бу жойларга экилган баланд чинорлар соя-салкин бергани билан күшларга маскан бўлолмади. Шунданими «Оқшом» боғи ҳозир нағис тароватини йўқотгандай. Лекин одамлар-чи! Одамлар уша-ӯша, но-зиктъ, меҳмондуст, меҳнатсевар...

Утган йили маҳалла идораси ҳовлисида Усмон Юсупов бистининг ўрнатилиш маросими катта тантана билан бошлиниб, байрамга айланиб кетди. Иктисолий тангликтан чиқиши, ортиқча сарф-харажат, истроғарчиликларга йўл кўймаслик чоралари фаолларнинг диккат марказида. Тўй ва маросимлар ихчам, файзли ўтказилётгани кўпчиликни қувонтироқда. Ана шундай ажойиб ишлар «Оқшом» кўчасида яшовчилар томонидан амалга оширилаётгани мақтова лойиқдир.

Абдувалик АБДУРАХМОНОВ,
Тошдд талабаси.

Маҳамаджон ака ва Мальсуда аялар яхши иштлар билан бир ёстирика бош кўйишгандага умрбод вафодор бўлишга аҳд қилишган эди. Ҳозирги кунда фарзандлар, ширин-шакар неваралар даврасида баҳтиро ҳаёт кечираётган бу қариялар ўз сўзларининг устидан чиқиши. Табаррум оила бошиларни ўзларининг олтин тўйларини нишонлашди.

СУРАТДА: Октябрь районидаги Тинчлик маҳалласида яшётгани Мальсуда ая ва Маҳамаджон ака Аъзамовларни кўриб турибсан.

Даврон Аҳмедов сурати.

К. ҚАРШИБОЕВА: Мен Темир районидаги маҳаллалардан Бирда яшаман. Қарашмандаги бир фарзандим бор. Яхнида миёниндан бир хонали ўй беришди. Қизим билан прописканади ўтдин. Кўнчидан кирилиз, деб нарсалар билан келсан уйни буткулай бегона одала оғлибди. Прокурорга борсам судга мурожаат қилиш керак дейишди. Қокунбазарни кўчириш йўли қандай!

ЖАВОБ: Амалдаги қондага биноан давлат жамоает фондига ва турар жой курилиши

МАРҲАМАТ, СЎРАЙВЕРИНГ

кириб яшётгани фуқаролар прокурорнинг санкциясига биноан маъмурний тарзда кўчирилладилар.

Бу масалани суд орқали ҳал килиш тартиби ҳам мавжуд

Унга кўра сиз ишлётгани жойдаги маъмурят яхши қонунсиз кўчиб кирган шахсни кўчириш ҳақида ҳалқ судига давто аризаси билан мурожаат қилади. Суд бундай аризани кўриб чиқиб тегиши ҳал қилув қарори чиқаради.

Маъмурний тарзда уйдан кўчириш ҳақида прокурорнинг карори мавжуд, бўлса шунинг судда кўрилишига ҳожат қолмайди. Маъмурний тарзда кўчириш ҳам суд ижрочиси орқали амалга оширилади.

Абдувалик ҲАСАНОВ,
қукушуюс.

«АҲИЛ»ДАГИ АҲИЛЛИК

Пойтахтимиздаги «Аҳил» маҳалласи тобора фаронлашиб, турмуш тарзи гўзаплашиб бормоқда. Бунда қўмита аъзолари, фооллар, уруш ва меҳнат фахрийларнинг роли сезиларлидир. Дарахтлар соя-салкин солиб турган кўчалар бўйлаб борар экансиз, сарнеком-сарнеком-сарнеком-сарнеком-сарнеком-сарнеком-сарнеком-сарнеком-сарнеком очилади. Маҳалланинг ўз боғи ва хиёбони бор. Гузарда маданий-макишиш шоҳобалар на-мунали хизмат кўрсатмоқда.

СУРАТЛАРДА: қўмита раиси М. Тўлабов (ўртада) фооллар билан; чойхоначи Шокир Шорасулов.

Тўлқин Каримов суратлари.

ОТАХОНЛАРГА

ҒАМҲЎРЛИК

УРТА Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Машъал» ижара корхонаси Файзулла Хўжаевномли маҳаллани ўз оталингига олган. Бу ерда катта ҳажмидаги гишталар ишлаб чиқариш йўлга кўйилгани кўплад қурилиш ишларини олиб бориш имкониятини яратди.

Шу кунларда корхона томонидан маҳаллада отахонлар чойхонаси қурилиши бошлиб юборилди. Замонавий усулда барпо этилаётган бинонинг пойдевори битай деб қолди.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ.

ТОШКЕНТ шаҳри бунёд бўлгандан бери бунаңнинг ривожланиши, бир-биридан ҳеч бир жиҳати билан фарқ қилимайдиган кўп қаватли уйларнинг қад кўтараётганини бирор киши эсломаса керак. Мактаблар билан бевосита иш олиб бораётганини туфайли кўпроқ болалар дунёқараши, уларнинг таъдослаб кўрсақ ташқирини бунашадиган сўров варақаларини кўздан кечириб, шунингдек тасвирий санъат бўйича ишланган ишларидан қувониш ўрнинг ташвишга тушасиз.

Тошкент шаҳрида қурилган кўп қаватли уйлар миллий мөъморчиллик анъанарага жавоб беролмаслиги ачинчарлидир. Агар пойтахтимизнинг тўрт даҳаси, айтайдик Юнусобод, Чилонзор, Қўйлиқ ёки тайёрагоҳ атрофидаги уйларни бир-бирига таъдослаб кўрсақ ташқирини бунашадиган сўров варақаларини кўздан кечириб, шунингдек тасвирий санъат бўйича ишланган ишларидан қувониш ўрнинг ташвишга тушасиз. Шундай

Кўпнинг кенгашига

ЭҲ, ЭГИЗАК УЙЛАР

Пойтахтдаги мактаблардан бирда ўқувчиларнинг эстетик дунёқарашини аниқлаш мақсадида «Биз яшётгани олам» мавзууда тасвири суратлари ишланиши топширилди. Синфдаги 25 ўқувчидан 20 нафари темирбетон уйлар, мевасиз дарахтлар, асфальт кўча ёки Тошкент телемирорасини чизган. Айримлари кўп қаватли уйлар, автобус, трамвай, кўпмашиналарни тасвирилди. 4 ўқувчи ҳовли, ўйлар, чироийи гуллар, узум ва мевали дарахтларнинг суратини ишлабди. Ишларнинг 95 фоизи шаҳар қиёғасига хос тўрт бурчакли ўйжойларнинг аксидир. Ачинчарлиси шундаки, ҳафасаланисизлик билан чизилмаган тасвирилди. Аммо атрофидаги жамиқу маддий неъматлар инсон учун, унинг маънавиятини бойитишга хизмат қилиши зарурлигини унумтайлик. Ҳозир бирда «Қаловини топсанг қор ёнади» деган ажойиб мақол бор. Бунга сиз нима дейсиз, азиз маҳалладошлар?

Равшан РАЖАБОВ,
Низомий номидаги Тошкент давлат олийгоҳи бадийи график куллиётининг ўқитувчи.

ОИЛА даврасида обкаш ҳақида гап кетса негадир аъзойи-баданим жимирилаб, елкамда қандайдир юнни хис қиласан. Бир пайтлар ўзимга ўхшаб сув ташиган одамлар ёдимга тушади. Кўпчилик елкасида обкаш, онлами пешона терим билан ҳалол ишлаб боқасан, деб «Кўкча» даҳасидаги қаймоқ бозорига «Бекобод», «Бешқайрагоч», «Оқ тепа» ва бошқа маҳаллалардан турна қатор тизилиб қатнашади. Бошларида тогора, елкаларида қон кўттарган эркак, аёллар шунчак йўлни яёв босиб келётганларини кўриб бир-бир ярим қулочгина, икки тарафи илмоқли, оддий обкаш кашф этилганидан сенинадим.

Унтилаётган Меросимиз БЕМИННАТ ДАСТЁР

Аслида қаймоқ бозорини гавжум қилган қатиқ, қаймоқ, қолаверса шу обкашлар эмасмиди? Эндиликда яқин йилларгача сероб бўлган бундай маҳсулотлар бозорга кам келтирилалди.

Обкашда, қадимдан сув ташиш ҳам одат тусиға кириб, барчага қуалайлик яратган, рўзгорда етакчи кучлардан бири эди. Бандининг елкага ботиши учун сезилмас, бироз хордидан сўнг чарзоқ бир зумда ўтиб кетарди. Шуниси ажабланарники, обкашини ясаш учун ҳалиқ устаси талаб этилмайди. Хоҳлаган киши ўзига ёқсан, эп кўрган усуlda турли хил дарахт шоҳларидан танлаб тайёрласа бўлади. Илмоқлари сим, занжирлардан бўлгани тузук. Кўпга чидайди. Банди ўта текис қилиб, силиқланганда гардан ва елкаларга ботмайди. Юмшоқ матолардан обкаш дастасига ўралса яна яхши. Икки пакири сувми, қатиқ ёки сутми, бемалол бир қанча чақиримга элтиш мумкин.

Ха, обкаш ибтидоий даврандириклик мўлжалланган рўзгор буюмларидан. Ундан Шарқдагина өмас, гарбий мамлакат ҳалқлари ҳам фойдаланишганинайтиб ўтиш зарур. Яқинлардам катта қурилишларда обкаш билан челяк-челак сув ташилгани кўз олдимда.

Обкашда ишлаш илгари нафақат катталар, балки болаларга насиб этганди. Эсимни таниганимдан бери бу буюм елкамдан тушмас, ҳовуз, ариқ, қудуқдан сув таширдим. Энди билсан, уша даврлар машақатли туюласа-да лекин унинг ҳам ўзига хос гашти бор экан. Сабаби, обкаш бизга ўхшаш ўйинчароқ ёшларни меҳнат қилиш, меҳнатнан қадрига этиш ўргатди.

Махмуд АХМЕДОВ.

Тоживой тажанг шахар кезади

ЖИЯНИМНИЙ ЙЎҚЛАБ «КИЗИЛ ШАРҚ» МАҲАЛЛАСИГА БОРГАН ЭДИМ. КЕТАЁТИБ ҚАЧОНЛАРДИР ҚАЗИЛГАН, ЭНДИЛИКДА АТРОФЛАРИ АХЛАТ БИ-

Қизиқувчилар бурчаги

АФРОСИЁБДА ҲАМ ТОПИЛГАН

МАҲАЛЛАЛАРНИНГ ташкил топиши Шарқда, хусусан Урта Осиёда жуда қадимий даврларга бориб тақлади. Бу ҳақида алоҳида маҳбалар ўрганилмаган бўлса ҳам археологларга (қадимий ёдгорликларни ўрганинчич олимлар) кўп нарсалар мъалум. Масалан, қадимий шахарлар харабобалари ўрганилганда маҳаллаларни ташкил этадиган алоҳида курилган ўйларни қазиб топганлар. Бу уйлар бир-бирларига туташ курилган бўлиб, кўчалар, ариқ, дарёлар, айрим иншоотлар билан чегаралган. Кўхна Афросиёб бунга мисол бўла олади. Хива ҳам шундай фикрларни тасдиқлади.

Маҳалла шахар, қишлоқлар, аҳоли турар жойларида мъурний бошқариш, ҳудудий бирлик бўлиб хизмат қилиб келганилиги ҳаммамизга мъалум. Утмишда маҳалла доирасига туташлигига қараб, 50-150-200 хонадонлардан ташкил топган. Шахарларда маҳаллалар даҳа таркибига кирган. Маҳалла раҳбарлари очиқ овоз билан сайланган. Уни эллихбоши деб аташган. У барча ишларни, жумладан тўй, мотам маросимларни ўтказишга бош бўлган. Маҳалла аҳли орасидаги низолар, оиласиз жанжалларни ва бошқа масалаларни ҳал эта олган.

Йўлдош НАДИБОЕВ.

Сиз суратда кўриб турган бу бояжонлар А. Икромов раёнидаги 483-боғчада тарбияланышмокда. Шу атрофдаги маҳалла аҳли дилбандларининг ҳар томонлама камол топишига шаронт яратиб берадиган жамоадан, мамнун.

Ҳабибула Шодиев суратлари.

ЧОЙХОНАЛАРДА ШАТРАНЖ

ҲОЗИР пойтахтимизда кўпгина чойхоналар ишлаб турибди. Уларнинг аксарияти кишиларнинг ҳорди чиқаридиган севимли масканларита айланган. Эндиликда бу жойларда спорт муҳлислари учун ҳам қатор қуалайликлар яратнилди.

Шаҳар спорт қўмитаси ташаббуси билан ҳар бир чойхонада шахмат ўйини мусобақаларни ўтказиш тадбирлари кўрилди. Шу билан бирга спортивнинг дарто тури ўйинларини ўюшибди.

Саодат ОДИЛОВА.

Ҳар тўғрида ДАРАХТЛАР «ДАВОЛАНМОҚДА»

Чирий бошлаган дарахтларни «шифолаш» мумкин экан. Авваллари уларнинг шикастланган ерига цемент қоришимаси суртиб, тўлдириларди. Бу эса дарахт ҳарката келгандаги ёрилиб, уқаланишни зарурат бўлни юрди.

Германиялик мутахассислар шикастланган дарахт танасини юмшоқ пластмассаси билан тўлдириш йўлни топишиди. Бундай мослама жароҳатни ҳашарот ва турли хил касалниклардан сақлайди.

Енгил ва букилувчан пластмассалар танага яхши ўрнашиши билан қуалайдир. Оғирлик тушганда эса ёрilmайди.

Болалар руҳиятига мос «Одобнома» дастурни туздилар. Дастур I-XI синфлар учун ҳафтасига 1 соатдан, бир ўкув йили ҳисобида 36 соатга мўлжалланган. Бундай режа муаллимлар, руҳшунослар ва олимларга мъақул келди. Район ҳалиқ таълими бўлими ўкув-услубиги хонаси янги ўкув йилидан 138-мақтабда ва 114-мақтабнинг ўзида дастурни тажриба тариқасида синаф кўриши мўлжалламоқда. Бу хайрли ишга муаллимлар билан бирга Низомий номидаги Тошкент Давлат муаллимлар илмгоҳининг «Тарбиявий ишлар услуби» кафедраси олимлари ҳам жалб этилади.

Албатта шарқ ахлоқ-одобига доир тавсиялар, дастурлар эндигина мактабларда пайдо бўлмоқда. Шу вақтгача бу борадаги барча ўкув воситалари, ҳатто ўқитувчилар учун ёзилган қўлланмаларда ҳам европа тарбия усуллари таржима килинар эди. Биз ўкувчилар кўлига Афанаасьеванин «Оила» китобини тутқазиб қўйиб, анча уялиб ҳам юрдик. Гал шундаки, бу китобда шарқона одоб-ахлоқдан асар ҳам йўқ. Менинг фикримча, жойларда ижодий, миллий урф-одатларга асосланниб тузилган дастурларга кенг ўрин берни, уларни ҳеч иккимизни синайвериш керак. Айниқса, «Одобнома»да ўкувчи турар жойидаги энг яхши аньналар, маҳаллада таркиб топган удумларимиз ҳисобига олиниси зарур.

Тавсия этилаётган дастурдаги айрим сабоқларни шу маҳаллада жойлашган намунали оиласларда ўтказиш кўзда тутилади. Айрим дарсларни ҳурматли оила бошлиқлари, жамоат арооблари олиб боришади.

Турғунлик йилларининг энг катта асорати — бу одамларда инсоф, андиша, меҳро-оқибатнинг топталиши бўлди. Устига-устак мактаблар, олий илмгоҳлар ҳам шарқий, миллий тарбиядан йироқлашилар. Бунинг асорати эса тўлдириб бўлмас маънавий ўтирилишларга олиб келди. Биз ҳоҳлаймизми ёки йўқми, «Одобнома»ни ёшларга ўқитиши ҳаётий эҳтиёж ва зарурат бўлни юрди.

Бахтиёр КАРИМОВ,
муаллим.

МУҲАРРИРИЯТДАН: Уйлаймизни, Чилонзор районидаги тадбиқ этилиши мўлжалланганин «Одобнома» дастурни маҳалладаги таълим-тарбияда яхши самара беради. У қўллана бошлагач бу мавзуга яна қайтиши ниятимиз бор.

Махмуд АХМЕДОВ.

«ҚИЗИЛ ШАРҚ»ЛИКЛАР ТАШВИШИ

СУРАТДА: «Қизиқ Шарқ» маҳалласидаги фойдаланилмай ётган майдонини кўриб турбасиз.

лан тўлиб бораётган, чамаси ярим гектарга яқин майдонга дуч келиб қўлдим. Биринки киши кетмон билан ер ўйиб, куймаланаётган эди.

Мана шу жойга музхона қуриш учун чуқур кавлаб, маҳалламизга сув ўтадиган ариқни кўмид қўйишди, — деди ўзини Эргаш Ахмедов деб таништирган ўрта ёшлардаги киши. — Дарахтлар қуриб қолмасин, деб қайта ариқ очаяпмиз.

Маҳалламизда чойхона, сартарашибона, дўкон, болалар боғчаси, ҳаммом, қўйингики, бирорта маданий-машиний шоҳобча йўқ, — сұхбатга кўшилди маҳалла қўмитаси таҳсининг ўринбосари Мавлонбек Пўлатбеков. — Тे-

гишили жойга мурожаат қиливериб, ташландин ҳолга келиб қолган шу майдонни маҳалла ихтиёрига олдик.

«Қизиқ Шарқ»ликларнинг ташвишланганича бор. Хозир 700 та хонадонда 15 мингдан ортиқ аҳоли яшайди. Улар ўзларидаги имконият бўлатуриб, қўзлаган ишларни битириш учун бошқа жойларга қатнашга мажбур бўлишашапти. Бундай аҳволдан Акмал Икромов районидаги мутасадди жиянларимни яна бир бор огоҳ этиши мақсадида йўлга тушдим...

Тоживой ақага Махмуд ҲАҚИМОВ ҳамроҳ бўлди.

МАНЗИЯГОҲИМИЗ: Ташкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 32-йч, Телефонлар 33-53-06, 33-90-42, 33-54-15.

ЖАМОАТЧИЛИК
ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ.